

dinentur, & sic maneant in Clero. Ante omnia autem hanc ab eis confessionem per scripturam exigi oportet, ut fateantur se communi consensu Ecclesie Catholice, & Apostolice statuta observaturos.

IX. Item GREGORIUS I. lib. 10. Reg. Epistolæ 31. [an. 602. Romæ.]

Quoties cordis oculus nube erroris obductus, supernæ illustrationis lumine fit serenus, magnâ cautelâ nitendum est, ne latenter Autor Schismatis irruat, & ab unitatis radice eos, qui ad eam reverfi fuerant, telo iterum erroris abscondat.

Quoties ad populum, aut à turba peccatur, quia in omnes propter multitudinem non potest vindicari, inultum solet transire. Priora ergo dimittenda dico Dei iudicio, & de reliquo maxima sollicitudine præcavendum.

X. FELIX Papa III. omnibus Episcopis, Epistolæ 1. c. 5. [an. 488. Romæ.]

Qui extra Ecclesiam baptizati fuerint, vel rebaptizati, ad Ecclesiasticam militiam non admittantur.

GRATIAN. CETERUM ex Canonum rigore contra scribit

XI. GREGORIUS I. scribens Januario Episcopo, lib. 7. in d. 2. Epistolæ 1. [an. 598. Româ in Sardiniam.]

Rigor Canonum pro persona aliquando relaxatur. Anta nequitia ad aures meas de tua senectute pervenit, ut eam, nisi adhuc humanitatis pensarem, fixâ pena maledictionis ferremus.

GRATIAN. PIRATIS intuitu: sicut de illiteratis, & corpore vitatis, ait

XII. GELASIVS I. Episcopus per Lucaniam, Epistolæ 1. c. 18. [an. 494. Româ in Lucaniam.]

Si quis, vel temeritate propria, vel incuriâ Præsentium tales ante suscepti sunt, in his, in quibus constituti sunt, locis eatenus perseverent, ut nihil unquam promotionis accipiant, fatique habeant hoc ipsum sibi pro nimia miseratione concessum.

XIII. IDEM HILARIUS in Epistola sua ad Ascianum, & universos Episcopos Tarraconensis Provincia. [an. 465. Româ in Hispaniam.]

Necessitatis causâ quædam in Ecclesia tolerantur. Quoniam quidquid ab alterutra parte est indicatum, omni videmus perveritate confusum; temporum necessitate perfecta, hac ratione decernimus ad veniam pertinere quod gestum est, ut nullus a deinceps præter noticiam atque consensum Metropolitanorum ordinetur Antistes.

XIV. Item INNOCENTIUS I. Episcopus Macedoniæ, Epistolæ 22. c. 6. [an. 414. Româ in Macedoniam.]

Quoties ad populum, aut à turba peccatur, quia in omnes propter multitudinem non potest vindicari, inultum solet transire. Priora ergo dimittenda dico Dei iudicio, & de reliquo maxima sollicitudine præcavendum.

XV. Item EX CYRILLI Epistola missâ Maximo Diacono Antiocheno. [c. an. 432. Alexandria Antiocheno.]

Idicci à diligendo mihi Paulo Monacho; quia recusat pietas tua usque hodie communionem reverendissimi Episcopi Joannis amplecti, pro eo, quod quidam in Antiochena Ecclesia male adhuc cum Nestorio vel sentiant, vel jam sentierint quidem, sed forsitan resipuerint.

XVI. IDEM JANUARIUS Episcopo Aquilegeni, Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Idem Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Sandi Patris nostri Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini ad Maximum Diaconum Antiochenum admonitio.

Cognovi ex dilecto Monacho Paulo pietatem tuam usque ad hunc diem reculare communionem religiosissimi Episcopi Joannis: eò quod aliqui sunt in Ecclesia Antiochena, qui vel adhuc cum Nestorio sentiunt, vel fenserunt quidem, nunc autem ab eo fortasse abstinent.

XVII. IN MELDENSI CONCILIO c. 64. [an. 845. in Gallia.]

Utilitatis intuitu quædam in Ecclesia tolerantur. Ut illi 45 conjugio generati, Ecclesiasticis ordinibus non applicentur: nisi forte eos ad maxima Ecclesie utilitas, vel necessitas possulet; vel evidens meritorum prerogativa commendet.

XVIII. LEO I. Epistolæ 85. al. 87. c. 1. Episcopis Africa. [an. 442. Româ in Africam.]

Laicis, qui contra Decreta Canonum ad Episcopatum promoventur, ex misericordia suscipiunt officium relinquunt.

EXIGUNT causæ, ut non solum in tales Præsules, sed etiam in Ordinatos eorum ultio competens proferatur. Sed circumstant nos, hinc mansuetudo elementarum, hinc censura

Justitiæ, ut credamus quædam delicta utcumque toleranda; quædam verò penitus amputanda. Illos ergo, quorum proventus hoc tantum reprehensionis incurrit, quod ex Laicis ad officium Episcopale delecti sunt, locum suum tenere permitimus, non præjudicantes Apostolica sedis statutis, nec Beatorum Patrum regulas solventes.

CORR. ROM. a Exigunt causæ. In ipsa Epistola Leonis hæc antecedunt, Cum ergo inter vos tantum voluerint aut studia popularium, aut ambitus superbiorum, ut non solum Laicos, sed etiam secundariam (sic enim recte legitur in Epistolis cum aliis Beati Leonis operibus Colonie impressis, non secularium, ut in tomis Conciliorum) uxorum viros, aut viduarum maritos ad officium cognoscimus pastorale proventus; nomine optissima exigunt causæ, ut Ecclesia, in quibus ista commissa, iudicio severiore purgentur, & non solum in tales Præsules, &c. Est verò Caput hoc multis locis in summa redactum, omnia narratione delictorum illorum, quibus minime sanctissimus ille Pontifex ignoscit.

XIX. IDEM in ead. Epistolæ c. 3. [an. 442. Româ in Africam.]

Donatista, & Novatiani, quomodo reprehensibiliter ordinati, tamen ex necessitate tolerantur.

XX. IDEM ibidem in ead. Epistolæ c. 3. [an. 442. Româ in Africam.]

Donatum autem Salicenfem ex Novatiano cum sua (ut al. Seminacomerimus) plebe conversum, ita Dominico volumus centem gregi præsidere, ut libellum fidei suæ ad nos meminerit dirigendum: quo & Novatiani dogmatis damnet errorem, & plenissime confiteatur Catholicam veritatem. Quæ enim nunc certarum remissimus consideratione caularum, antequam deinceps custodienda sunt regulis: ne, quod ad tempus pia lenitate concessimus, iusta post hæc ultione plectamus.

XXI. IDEM Januario Episcopo Aquilegeni, Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

Redeunt ab Hæresi, post publicam professionem, in suis Ordinibus recipi possunt.

XXII. Item EX CONCILIO Martini Papæ, c. 36. [c. an. 572. in Hispania.]

Ab Hæresi redeunt, Hæresim, & ejus auctores publicè detestentur.

XXIII. GELASIVS Papa I. Episcopus per Lucaniam, Epistolæ 1. c. 11. [an. 494. Româ in Lucaniam.]

Ecce quibus de causis quædam in Ecclesia tolerantur, quæ eisdem cessantibus pia severitate vindicantur. Quando autem toleranda sunt, quando rescandenda, distinguit dicens

ad. ad. 1. Septima Synodi ex versione Anastasii. Ivo in Prologo. Pann. in Prologo, c. 25.

GRATIAN. UTILITATIS intuitu: sicut de filiis virginum vi raptarum, & sic ad conjugium raptorum applicatarum perhibetur.

GRATIAN. HUIUS Petrus concordans ait: In veritate comperi, quia non est acceptor personarum Deus, &c. §. 1. Pro eventu etiam rei quædam in Ecclesia tolerantur: sicut in Decretis suis de Laicis subito contra Decreta Canonum ordinatis Episcopis ait

GRATIAN. LAICIS, qui contra Decreta Canonum ad Episcopatum promoventur, ex misericordia suscipiunt officium relinquunt.

GRATIAN. EXIGUNT causæ, ut non solum in tales Præsules, sed etiam in Ordinatos eorum ultio competens proferatur. Sed circumstant nos, hinc mansuetudo elementarum, hinc censura

GRATIAN. JUSTITIÆ, ut credamus quædam delicta utcumque toleranda; quædam verò penitus amputanda. Illos ergo, quorum proventus hoc tantum reprehensionis incurrit, quod ex Laicis ad officium Episcopale delecti sunt, locum suum tenere permitimus, non præjudicantes Apostolica sedis statutis, nec Beatorum Patrum regulas solventes.

GRATIAN. CORR. ROM. a Exigunt causæ. In ipsa Epistola Leonis hæc antecedunt, Cum ergo inter vos tantum voluerint aut studia popularium, aut ambitus superbiorum, ut non solum Laicos, sed etiam secundariam (sic enim recte legitur in Epistolis cum aliis Beati Leonis operibus Colonie impressis, non secularium, ut in tomis Conciliorum) uxorum viros, aut viduarum maritos ad officium cognoscimus pastorale proventus; nomine optissima exigunt causæ, ut Ecclesia, in quibus ista commissa, iudicio severiore purgentur, & non solum in tales Præsules, &c. Est verò Caput hoc multis locis in summa redactum, omnia narratione delictorum illorum, quibus minime sanctissimus ille Pontifex ignoscit.

GRATIAN. XIX. IDEM in ead. Epistolæ c. 3. [an. 442. Româ in Africam.]

GRATIAN. DONATISTA, & NOVATIANI, quomodo reprehensibiliter ordinati, tamen ex necessitate tolerantur.

GRATIAN. XX. IDEM ibidem in ead. Epistolæ c. 3. [an. 442. Româ in Africam.]

GRATIAN. XXI. IDEM Januario Episcopo Aquilegeni, Epistolæ 3. [an. 447. Româ in Venetiam.]

GRATIAN. SALUBERRIMUM enim, & spiritualis medicinæ utilitate plenissimum est, ut five Presbyteri, five Diaconi, aut 83, ad Septuaginta ordinis Clerici, qui se correctos videri volunt, mium, atque ad Catholicam fidem, quam jam pridem amiserant, rursum reverfi ambiant; prius errores suos, & ipsos auto. c. 39. res errorum damnari à se sine ambiguitate fateantur: ut senibus pravis etiam peremptis nulla sperandi superfit occasio, ne ullum membrum talium possit societate violari: I. q. 1. omni circum per omnia illam Canonum constitutionem præcipimus custodiri, ut in magno habeant beneficio, si adempta sibi omni spe promotionis, in quo inveniuntur ordine, stabilitate perpetua maneant; si tamen iterata tinctione non fuerint maculati.

GRATIAN. XXII. Item EX CONCILIO Martini Papæ, c. 36. [c. an. 572. in Hispania.]

GRATIAN. AB HÆRESI redeunt, Hæresim, & ejus auctores publicè detestentur.

GRATIAN. XXIII. GELASIVS Papa I. Episcopus per Lucaniam, Epistolæ 1. c. 11. [an. 494. Româ in Lucaniam.]

Footnotes and marginalia on the right page, including references to Gratian, Canon Law, and other ecclesiastical texts.